

DET KONGELIGE BARNE-, LIKESTILLINGS-
OG INKLUDERINGSDEPARTEMENT

Svangerskapsomsorgen i kommunene
Fødeinstitusjonene

Deres ref

Vår ref
13/2492

Dato
19.12.2013

Endringer i barnelovens regler om farskap fra 1. januar 2014

Det er vedtatt endringer i barneloven som vil tre i kraft 1. januar 2014. Noen av endringene gjelder fastsettelse av farskap når barnets foreldre ikke er gift.

Det fremgår av forarbeidene at lovendringene blant annet har som målsetting at etablering av farskap for ugifte skal ha en form som oppleves som verdig og høytidelig av foreldrene. Departementet gikk i lovproposisjonen inn for å vurdere rutinene rundt etablering av farskap, utforming av dokumenter mv. under arbeidet med ikraftsetting av lovendringene. Lovens begrep vedgåing/erkjennelse blir fra 1. januar 2014 endret til begrepet *erklæring av farskap*, for å understreke det positive ved å påta seg farskapet til et barn.

Når barnets foreldre ikke er gift med hverandre, følger ikke farskap direkte av loven. Det mest vanlige er at farskap i disse tilfellene etableres ved at mor oppgir hvem som er far, og han *erklærer* farskapet. Faren kan erklære farskapet hos jordmor eller lege ved svangerskapskontroll, eller i forbindelse med fødselen. Farskapet kan også erklæres skriftlig ved personlig fremmøte hos NAV, på skattekontoret eller hos en dommer.

I *Faglige retningslinjer for svangerskapsomsorgen* fra 2005 står det følgende om erkjennelse av farskap (side 144): "Vi anbefaler at farskap erkjennes under svangerskapet av foreldre som ikke har inngått ekteskap. Dette for å trygge barnet best mulig i forhold til for eksempel arv. Jordmor og lege kan ta imot farskapserkjennelser under svangerskapet og ved fødsel."

Ny blankett for erklæring om farskap

Arbeids- og velferdsdirektoratet har utarbeidet en ny blankett for erklæring om farskap, NAV 55-00.10 «Erklæring om farskap». Denne blanketten erstatter den gamle blanketten for erkjennelse av farskap, og er vesentlig forenklet. Blanketten vil være på lager 1. januar 2014

og kan bestilles fra Granada på e-post: nav@granada.no, fax:69195004 eller på bob.net. Blanketten vil foreligge på bokmål, nynorsk og engelsk. Eventuelt restlager av den tidligere versjonen NAV 55-00.10 «Erkjennelse av farskap» makuleres så snart nye blanketter er mottatt.

En del fødeinstitusjoner vil ha den tidligere versjonen av NAV 55-00.10 «Erkjennelse av farskap» i elektronisk form i fødejournalen som benyttes ved institusjonen. Det er lagt til grunn at den gamle versjonen kan benyttes i påvente av at ny versjon implementeres. Arbeids- og velferdsdirektoratet vil ta kontakt med de aktuelle leverandørene om slik implementering.

I tilfeller hvor farskap erklæres før barnet er født, *er det viktig at jordmor/lege noterer dette på helsekortet for gravide*, slik at foreldrene unngår å måtte dokumentere gyldig farskap på fødeavdelingen.

Symbolsk blankett for foreldreskap Q-0318 B

BLD har utarbeidet en symbolsk blankett som foreldrene/de vordende foreldrene kan få med seg etter at farskapet er erklært. På denne blanketten kan begge foreldrene signere, sammen med den som har mottatt erklæringen om farskap. Det er også plass til å notere dato for når barnet ventes født/er født. Det er lagt vekt på at denne blanketten skal framstå som et positivt element for foreldre, og den er utformet slik at foreldre kan lime den inn i babybøker eller lignende. Det er *frivillig* for de som har myndighet til å ta imot farskapserklæringer etter barneloven § 4 å benytte denne blanketten. Den er ikke rettsstiftende, og har *kun symbolsk verdi*. Blanketten kan også benyttes for mor og medmor.

De som ønsker å benytte blanketten for foreldreskap, kan bestille den hos publikasjonsbestilling@dss.dep.no Husk å oppgi Q-nummer ved bestilling.

Pamflett om farskap Q-1219 B

Den tidligere blanketten for erkjennelse av farskap hadde mye informasjon med liten skrift på baksiden. Den nye blanketten er vesentlig forenklet. Til erstatning for informasjonen med liten skrift, er det nå en henvisning til departementets hjemmeside med informasjon om farskap: www.regjeringen.no/bld/farskap . Hjemmesiden har kortfattet informasjon om rettigheter og plikter som følger av farskap, med lenker til andre offentlige instanser som har mer utfyllende informasjon.

For å gjøre kommende fedre oppmerksomme på hjemmesiden om farskap, er det laget en pamflett med henvisning til hjemmesiden. Denne kan deles ut til kvinner ved den første svangerskapskontrollen, med oppfordring om å gi den videre til barnets far hvis han ikke selv er med. Tidligere har informasjon om farskap kun rettet seg mot ugifte fedre, mens denne informasjonen nå kan gis til både gifte og ugifte.

De som ønsker å benytte pamfletten kan bestille den hos publikasjonsbestilling@dss.dep.no . Husk å oppgi Q-nummer ved bestilling.

Med hilsen

Ingvild Vesterdal (e.f.)
avdelingsdirektør

Gitte Gulbrandsen
seniorrådgiver

Dokumentet er godkjent elektronisk, og har derfor ikke håndskrevet signatur.

Kopi til:

Helse- og omsorgsdepartementet	Pb. 8011 Dep	0030	OSLO
Helsedirektoratet	Pb. 7000 St. Olavs plass	0130	OSLO
Arbeids- og velferdsdirektoratet	Pb. 5 St. Olavs plass	0130	OSLO
Den Norske Legeforening	Pb. 1152 Sentrum	0107	OSLO